

skötselanvisningar för ditt nya myresjökök

Vi gläder oss åt att få leverera ditt Myresjökök. Här finner du skötsel-anvisningar för ditt kök.

Det färdiga köket består av levande material, som kräver riktig skötsel för att kunna hålla länge och se vackert ut. Ett levande material åldras bl a genom att skifta färg över tiden. Vissa träslag blir mörkare och andra ljusare. Olika ytor kräver lite olika skötsel. Leta under respektive rubrik tills du hittar det/de ytmaterial som gäller för just ditt kök. Det finns också information kring ett antal vanliga frågor.

1. skåpstomme

Skåpstommarna är i allmänhet uppbyggda av direktlaminerad spånskiva. Denna skiva tål fukt men inte i alltför hög utsträckning, d v s vatten får inte bli stående så att det kan tränga in i befintliga skarvar mellan plana ytor och kanter. Det är därför viktigt att man torkar av sina snickerier med en torr trasa omedelbart vid vattenspill t ex på diskbänkskåpet eller badrumsskåpet efter disk respektive tvätt. Placering av t ex en kaffebryggare så att varm ånga ström-

mar upp mot ett väggskåps undersida (gäller även ljusramplis eller en luckas kant) bör undvikas.

Gångjärnen på luckorna kan behöva justeras efter en tids användning. Instruktioner för justering av luckor och lådor finner du i Monteringsguiden.

2. målade och fanérade ytor

Målade och fanérade ytor rengörs med en fuktig trasa och mildt diskmedel som man normalt använder i hushållet. Använd inte skurpulver eller liknande medel som innehåller slipmedel, alkohol och andra repande partiklar, inte heller thinner eller ammoniak. Liksom stommarna måste även luckorna, speciellt kanterna, torkas av efter att de har utsatts för vattenspill.

Kraftig rökning och vitmålade/vitbet-sade kök hör inte ihop. Nikotinet gör att luckorna gulnar - ingen vit färg motstår detta.

Fanérade ytor behöver hållas torra och befriade från fett och rengöringsmedel. Detta gäller speciellt ljusa fanér. Eftersom fanér är mer eller mindre porig skall man vara sparsam med vatten vid rengöring så att fukt inte tränger in i fanéret.

3. högtryckslaminerade

bänkskivor

Bänkskivor belagda med högtryckslami-

nat rengörs med alla rengöringsmedel som förekommer i hushållet. Undvik att starkt färgade ämnen, såsom t ex jod eller bläck, kommer i kontakt med lami-natyten. På bänkskivor med laminat-kantlist eller träkantlist är det viktigt att undvika att fukt tränger in i skarvarna. Undvik att öppna en varm diskmaskin under en sådan bänkskiva. Vi rekommenderar att man installerar en fukt-spärr under bänkskivan för att avhjälpa problem med värme och fukt från disk-maskinen. Var noga med att inte placera heta kastruller eller stekpannor på lami-naten.

4. underhållsanvisningar för

bänkskivor i massivträ

Trä är som bekant ett levande material som rör sig vid förändrad luftfuktighet och som torkar ut om det inte ytbehand-las. När det gäller massiva bänkskivor är det väldigt viktigt att dessa monteras och sköts på föreskrivet sätt för att t ex undvika att skivorna slår sig.

Det är därför av största vikt att du oljar in skivorna rejält med bifogad olja innan monteringen. Detta gäller för såväl över-som undersidan.

5. underhåll av träskivor

Har du valt en massiv träskiva har du valt ett naturligt material som kräver

omtanke och underhåll för att behålla sin skönhet under många år, 25 år eller mer. Och en massiv träskiva blir bara vackrare med åren. Låt aldrig vatten stå på skivan, speciellt viktigt är detta om du har en underlimmad diskho. Kaffebryggare kan också ställa till problem. En del kaffebryggare kan bli mycket varma på undersidan, och den värmen torkar ut träet under. Det ger fläckar och sprickor. En kaffebryggare, liksom fritrygrytor och andra varma apparater bör för säkerhets skull alltid stå på ett underlägg.

6. hårdvaxoljade skivor

Om du har en underlimmad diskho, är bänkskivan behandlad med Hårdvaxolja och då är det extra viktigt att ändträet vid diskhon alltid har ett bra skydd. Har ytan blivit sliten eller skadad, måste du behandla ytan med Hårdvaxolja.

Slipa vid behov med fint sandpapper eller slipsvamp. Torka rent. Lägg på ett tunt lager Hårdvaxolja. Torka i träets längdriktning med en torr trasa. Se till att en tunn film uppstår. Låt torka i minst åtta timmar. Polera med torr luddfri trasa. De trasor och svampar som du använt kan självantända, så blöt med vatten och slå in lufttätt eller elda upp under kontrollerade former.

7. vaxade skivor

Björkskivor är alltid vaxade, men även skivor av andra träslag kan vaxas. Med vaxning bibehålls tonerna i träet. Med olja djupnar tonerna i träet och då kan det bli mörkt och flammigt. Om din skiva är vaxad, kräver den minimalt med underhåll. Men den är inte underhållsfri, och samma regler gäller som för oljade skivor: lämna inte vatten på ytan och

skydda träet mot värme från varma apparater t ex kaffebryggare och fritrygryta. För att behålla ytan fräsch, behandlar du med "Polish för underhåll av vaxade ytor" två till tre gånger per år. Håll då ut lite polish på ytan, stryk ut och torka av överskottet gärna med en fuktig trasa.

På en sådan yta skall du aldrig använda slipande material som ScotchBrite eller slippapper. En skadad eller sliten yta kan eventuellt lagas med "Vax för lagning av skadade ytor", annars måste den få ett nytt vaxskikt. Gnid in vax. Torka bort överflödigt vax och polera. Låt torka i åtta timmar.

8. oljade skivor

Oljade skivor skall omedelbart efter monteringen behandlas med en högraffinerad kallpressad linolja. Lägg på flödigt och arbeta in oljan med en trasa. För extra len yta använder du en mjuk slipkloss (extra fin). Glöm inte kanterna. Låt oljan ligga på i ca 30 min. Fördela emellanåt överskottet till de delar som suger mycket. Gnugga sedan ytorna torra med en luddfri trasa. De trasor som du har använt kan självantända då oljan oxiderar! Blöt därför trasorna och svamparna och slå in dem lufttätt eller elda under kontrollerade former! Efter en behandling med olja kan i flera dagar olja tränga upp och skada tidningar och böcker! Om du använder massivträ till bordsskiva: ställ inte bordet nära en vägg. Tapeter kan suga upp olja och du kan få en allt annat än prydlig fläck på väggen. Om det har kommit smuts ner i träets porer, använder du en mjuk slipkloss tillsammans med oljan. Efter en sådan behandling behöver träet ytterligare behandlingar i en månad eller två.

En del starka rengöringsmedel löser oljan. Ytan blir då ljus och sträv. Behandla med olja omedelbart som beskrivs ovan. Skärbrädan och beredningsbrädan av bok bör före första användningen behandlas med paraffinolja. Upprepa "oljebehandlingen" några gånger per år. Vänd brädan ibland så att båda sidor används lika mycket. Rengöring av brädan sker bäst med diskmedel och diskborste samt noggrann eftersköljning och avtorkning.

9. om olyckan är framme

Ditt hem är säkert inget museum, och därför är det oundvikligt med små skador i yta och kanter, hur försiktig du än är. Om ytan har skadats eller missfärgats kan du alltid slipa bänkskivan. Men efter en slipning måste en vaxad skiva behandlas med primer och vax som om den var obehandlad. Det material du behöver hittar du hos din byggmaterialhandlare eller färghandlare. Slagmärken och repor kan många gånger repareras med varmt vatten, som får träet att svälla och återfå sin form. Detta är lättast med trä som behandlats med olja och svårast med en vaxad yta, med det kan vara värt ett försök. Har du slipat ytan, kan du alltid byta från olja till vax eller tvärtom, men ytan måste behandlas som om den var obehandlad.

Är din skiva obehandlad eller helt nedslipad och du vill behandla med Hårdvaxolja, behandla då skivan tre gånger som beskrivs i avsnittet "Hårdvaxoljade skivor". Använd aldrig linolja på en skiva av björk. Du riskerar då att skivan blir mörk och flammig. För att reparera den, måste flera millimeter slipas bort. På björk alltid använda vax eller Hårdvaxolja.

skötselanvisning

för porslin och rostfritt

sanitetsporslin

Vanliga WC-stolar, bidéer och tvättställ har en glaserad yta. Badkar, duschkar, vissa diskbänkar och plåttvättställ har en emaljerad yta. Glaserade ytor och emaljerade är lätta att hålla rena och är beständiga mot de flesta kemikalier. Använd vanliga rengöringsmedel. Rengöringsredskap som innehåller hårda slipmedel, såsom stålull och grön fibersvamp, skall inte användas. Starka syror, t ex saltsyra och svavelsyra, och starka alkalier, t ex kaustiksoda, bör inte användas. Droppande kranar och rinnande WC-stolar bör snarast repareras. I hus som står ouppvämt vintertid skall WC-stolens spolcistern tömmas och torkas torr. Håll 3-4 deciliter frostskyddsvätska i vattenlåset och täck vattenspegeln med matolja eller plastfolie för att förhindra avdunstning. Emaljen tål klädtvätt med vanliga tvättmedel men man måste vara försiktig med blötläggning under lång tid eftersom vissa medel innehåller aggressiva ämnen som kan skada emaljen. Detsamma gäller fotoframkallning, färgning av textilier och hårfärgning.

rostfria disk- och tvättbänkar

Den rostfria plåtytan bör torkas ren efter varje användning med en fuktig trasa eller svamp, som eventuellt doppats i diskmedelslösning som sedan sköljes

bort. Torrtorka efter. Använd ej hårda eller vassa föremål, stålull eller liknande. Matta partier på plåten får tillbaka sin lyster om man strör på lite krita och gnuggar med mjuk trasa. Efter all rengöring skall plåtytan sköljas med vatten och torrtorkas. Hantera inte syror och andra aggressiva ämnen på disk- eller tvättbänken. Även inläggningsspad, sockrade och saltade vätskor, som får torka in kan ge fläckar som är svåra att avlägsna. Missfärgningar av den rostfria ytan kan även uppstå om ämnen med järninnehåll typ stålull, spik, grus och smuts får ligga på den fuktiga ytan. Missfärgningen kommer inte från det rostfria materialet utan från det främmande materialet. Även vatten i vissa kommuner kan ge upphov till missfärgningar. Använd inte stålull eller fibersvamp på bänksplanet, däremot kan fibersvampen med fördel användas i disklåda och slasktratt. OBS! Det är viktigt att torka och gnugga i bänkens längdriktning.

goda råd om spiskupor

Starta alltid spiskupan innan du sätter igång med matlagningen, annars utnyttjar du inte kapaciteten ordentligt. Kom ihåg att låta spiskupan gå upp till 15 minuter efter matlagningen.

spara på energin

En spiskupa som går på högfart förbrukar dubbelt så mycket energi som en som går på lågfart. Högsta läget används som regel bara när man kokar något som luktar eller osar mycket.

goda ventilationsförhållanden

Om spiskupan inte fungerar som den ska kan det bero på, att slangen har vecklat sig, lång kanal med många böjar, för liten takhuv i förhållande till ventilationsröret m.m. Goda ventilationsförhållanden ger en effektiv funktion och därmed lägre elförbrukning.

rengöring

Torka fettfiltret med en trasa, diska vid behov. Som huvudregel bör du aldrig använda rengöringsprodukter med slipmedel. Alla spiskupor rengörs med fuktig trasa eventuellt med diskmedel på. Glasskärmen rengörs med fönsterputs.

filter

Det är viktigt att diska fettfiltret minst varannan månad. Filtret diskas antingen för hand eller i diskmaskin. Har du kolfilter i din spiskupa kan detta inte diskas, utan måste bytas ut 1-2 gånger per år.

OBS! Flambera aldrig på spisen under spiskupan.